

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

MAANDAG 5 NOVEMBER.

AMSTERDAM, 3 November.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

Binnen korte dagen zal de Tweede Kamer der Staten-Generaal zamenkomen en een zwaren arbeid hebben aan te vangen in de behandeling der Staatsbegroting van het dienstjaar 1856. Maar daarbij kan het niet blijven; ook nog dit jaar moeten worden afgehandeld de wetten ter aanvulling der algemeene wet van 1822 op het binnenlandsch gedistilleerd en op de binnenlandsche bieren en wijnen. Die wetten zijn thans in de Tweede Kamer ingekomen en moeten op 1° Januarij 1856 in werking treden, als de afschaffing van den accijns op het gemaal invalt.

Wij gelooven, dat de Tweede Kamer daaraan de handen vol zal hebben, dat er weinig tijd zal overblijven voor de Eerste Kamer, om al die ontwerpen, die de begroting uitmaken of daarmee in verband staan, zonder groten haast in overweging en beraadslaging te nemen. De *Constitutionneel* meldt nog daarentooven, — het is waar, hij doet zulks slechts als vermeldde hij een gerucht, maar dat gerucht mag wel voor een stellig berigt doorgaan, — dat eerlang onderscheiden nieuwe wets-ontwerpen zullen worden aangeboden, waaronder vermoedelijk zullen voorkomen, die de troonrede heeft aangekondigd. En hij spreekt de verwachting uit, dat de Tweede Kamer ook nog deze ontwerpen in de sektiën vóór 't einde van dit jaar zal onderzoeken. Wij mogen 't lijdën; maar dat we 't niet verwachten.

Waarom het dat «dit alles gemakkelijk en zonder overhaasting vóór het einde van het jaar zal kunnen geschieden», maar onder de voorwaarde dat «de Tweede Kamer mogt geelvinden hare beraadslagingen over de Staatsbegroting te voltooien», — dat is het, dat voert er bij, — dat de Tweede Kamer het publiek belang inderdaad voortert, dat bij die gelegenheid ter sprake worde gebragt. Deze verklaring van de maat van beperking klinkt, in hare algemeeneheid, vrij goed; maar als het er op aankomt, om haar in toepassing te brengen, dan opent zij onvermijdelijk de deur tot de langdurige en lang getrokken beraadslagingen van vorige jaren.

De bestant in ons Parlement — deze benaming drukt goed uit wat de Kamers zijn — schier bij alle leden de neiging om te spreken. 't Is zeer natuurlijk dat een lid der Verteenwoordiging iets van zich wil doen hooren, te meer omdat de kiezers, vooral in de plattelande distrikten, er niet zelden op gesteld zijn, dat de man, dien zij kiezen, zich voor een bespraakt man doet kennen.

Zulks is aan vele kiezers te vergeven, die niet weten, dat de werkelijke discussie in de sektiën plaats heeft, en dat de openbare discussie dikwijls slechts vertooning is, waar gesproken wordt om minder te beraadslagen over de voorwaarde van wet, dan om naar buiten, dat is, op de bevolking, te werken. Men noemt dat rekening geven van zijne uit te brengen stem. Intusschen is die rekening doorgaans reeds in de verslagen opgemaakt, en krijgt zij bij de openbare behandeling slechts eene naamteekening die in de verslagen ontbreekt. Dat rekening geven van zijne stem wordt bij ons eene soort van manie. Wij be- grüpen hoe het noodzakelijk zijn kan, dat iemand zich verantwoordt over de stem, die hij uitbrengt, als hij namelijk eene stem geeft, die men van hem niet kon verwachten, of als hij voor zijne stem zeer bijzondere redenen heeft, die het publiek belang vordert, dat openbaar worden gemaakt. Maar wat beteekent het motiveeren van zijne stem, als men haar uitbrengt in de richting, waarin men gewoonlijk zich beweegt, en andere medestanders reeds herhaaldelijk dezelfde motieven breedvoerig hebben ontwikkeld? Dan is daarin niets anders dan een noodeloze rekken der discussie, niets anders dan tijdverlies.

Daarom zou beperking der beraadslagingen over de begroting zeer wenschelijk zijn. Zij zou geschieden zonder eenige schade en met veel voordeel voor de publieke zaak.

Wij gelooven niet dat er dit jaar gevaar bestaat voor de persoonlijke discussie, die voorleden jaar plaats had. Voorleden jaar waren zij onvermijdelijk, omdat verscheidene leden zich hadden te verdedigen tegen aanvallen tegen hen in de Kamer gericht, zonder dat zij daarvoor in de gelegenheid waren geweest zich daarvan

te zuiveren. Van die zijde verwachten wij dit jaar geene behandeling van persoonlijke kwestien. Zoo zij ter sprake komen, dan zullen zij wellicht uitgaan van sommige voor- malige vrienden van 't ministerie, met of zonder samen- werking van den heer Groen van Prinsterer, die in de Kamer weer zal optreden, en niet nalaten er eene gewichtige rol te spelen, geëvenredigd aan het talent, dat in hem niet mag worden miskend.

Dat de bewegings-partij een beslissenden strijd wil wagen, mag ook daaruit opgemaakt worden, dat zij thans voor het doel wat zij beoogt, onverholen en stontweg uitkomt. Dat deed zij tot dusverre niet. Tot dusverre zocht zij de protestantsche menigte te fanatizeeren, — de hemel weet hoe ter goeder trouw! — door haar dag aan dag, in de opruijendste taal, diets te maken, dat de Katholieken, God beter 't, bevoorregt werden en dat zij daaronder, o zoo vreeselijk! te lijdën had. De strijdvoering was dan ook harerzijds, zoo wilde zij doen gelooven, alleen defensief. Zij gold niets dan de handhaving en het behoud van wat men had. En zoo den Katholieken in elk opzigt afbreuk moest gedaan worden, 't geschiedde slechts opdat hun overwigt in den Staat eenigermate zou worden te keer gegaan. Huichelarij, niets dan huichelarij: 't is duizendmaal bewezen.

De bewegings-partij bewijst het heden ten dage zelve. Al wat zij de driestheid heeft tegenwoordig in hare or- ganen te schrijven, en waarvan wij enkele staaltjes gere- leverd hebben, maakt het zoo klaar als de dag, dat al wat zij vroeger, ter motiveering van haar woelen en vroeten, voorgeaf, louter voorwendsels, ellendige voor- wendsels waren: dat het haar om eigene suprematie, om de heerschappij in den lande en de verdrukking van allen, die niet tot haren bent behoorren, en daarom al- leen, 't doen is. Met de haar eigene brutale ruwheid verkondigt de *Fakkelt* het op nieuw, zonder eenige weer- houding, in haar laatste Nummer. Ziehier wat zij, schaamteloos als ze is, zich vermoet te schrijven:

«De vraag is, of het Protestantisme (niet louter als religie gedacht) het *prædominerend element* zal blijven in Nederland, het *element*, dat op de wetgeving, op de Justitie, op het onderwijs, op het geheele staatsbeleid en staatsbestuur een overwegenden invloed zal blijven uitoefenen, of niet. Dat is de grootste kwestie.»

Braaf zoo! Dat is ten minste rond gesproken. En zoo kan niemand dan ook meer zeggen, dat hij onkundig is van wat bedoeld wordt. Het Protestantisme moet het prædominerend element blijven, dat op den geheelen gang der zaken een beslissenden invloed oefent en dat is de grootste kwestie. Intusschen lette men wel op, dat het eerst sinds korten tijd is, dat men daar zoo vierkant mede voor den dag komt en dat de bewegings- partij, terwijl zij aldus den strijd opzet, zich den te- rugtred onmogelijk gemaakt en hare schepen verbrand heeft. Haar rest dus niets dan — te verwinnen of te ver- gaan. Redden waarom, het konstitutioneel-gezinde Neder- land zich op een beslissenden slag mag voorbereid houden.

Nog een paar staaltjes van wat de revolutionaire pers zich al niet verstout.

«Denzelfden maatregel, zoo raast de *Fakkelt*, die den Belgischen opstand heeft voorbereid en doen gelukken, volgt het ministerie van HALL op.»

Men leide daaruit af, dus insinueert het «protestant- sche Volksblad», wat daarvan het gevolg moet zijn. Gelijke oorzaken, gelijke uitwerkselen! *Atqui ergo...*

Bijna onmiddellijk daarop laat de *Fakkelt* deze afschu- welijke woorden volgen:

«Onze tijd heeft groote overeenkomst met den tijd van de DE WITTEN. Engeland en Frankrijk waren ook toen nauw verbonden en de vriendschap van het fransche hof werd ook toen door den Raadpensionaris, door den premier, op alle mogelijke wijze gezocht.»

«En het einde?... Wie zich aan anderen spiegelt, die spiegelt zich zacht.»

Met andere woorden: Eerbied voor de *Fakkelt*-politiek; of het lot der de Witten wacht den tegenwoordigen «pre- mier» en de kannibalen-tooneelen bij de gevangen poort

en het groene zoodje zullen door hen andermaal opge- voerd worden!

En aan de incendiaire taal van zulke leidaliëden is een deel van het protestantsch publiek overgeleverd!

De *Haagsche Nieuwstude* geeft staatkundige leefregels op voor een bestuur, hetwelk beginselen heeft.

«Die met gestrengheid altoos regtuit loopt, stoot zijn hoofd of stort in eene diepte. — Doet men het in de staatkunde, waar vele toestanden soms zamentreffen moeten, om één weg te kunnen inslaan, zoo zou men als een krankzinnige handelen.»

Ergo: het is goed soms eene tegenovergestelde of ach- terwaartsche rigting te volgen, of, zoo de omstandighe- den dat medebrengen, een zijweg te kiezen. — De regte weg schijnt dan niet de naaste te zijn.

Maar zij geeft ook historische herinneringen.

«Nederland is geen staat geweest en is het nog niet, zal het ook niet worden, waarin partijschappen elkan- der het regt van boven drijven mogen betwisten.»

Dat te bewijzen is.

Geen partijschappen in Nederland?

De vaderlandsche geschiedenis kent menig tijdperk, waarin partijschappen, door godsdienst-verschillen of re- ligiehaat ontstaan, aanhoudend heerschten.

«Zoo als de voorvaderen waren, zoo zijn de nazaten en zijn zij verbasterd, dan moeten zij zich herstellen en de eer van hunne voorouders trachten te handhaven.»

Zonder eenig voorbehoud? Ook in hetgeen de geschie- denis ons als afschrikkende voorbeelden heeft doen ken- nen ter waarschuwing?

«Het tegenwoordig geslacht — het moge niet altoos wakker, het moge zelfs niet warm voor-beginselen, het moge veel te weinig godsdienstig zijn — is nog niet zoo diep gezonken, dat het zijne geschiedenis onder zijne ooggen zou kunnen zien verscheuren.»

Het tegenwoordig geslacht is niet zoo dom, dat het niet gaarne zou erkennen in de vaderlandsche gedenk- boeken menige bladzijde aan te treffen, die overvloedig stof geeft, om zich te schamen over de dwaasheid en het zelfbedrog, waarmede dat voorgelacht zich liet gebrui- ken als een speelbal der kerkelijken, wier heerschezucht op staatkundig gebied geen palen kende en wier onver- draagzame ijver het vuur der verdeeldheid in huisgezin, familie en burgerstaat deed ontbranden.

«Een vast Nederlandsch bestuur, dat is het, wat het vaderland uit de partijschappen redden kan, een be- stuur, waarvoor men achting en eerbied heeft.»

Zulk een bestuur kon niet uit een April-beweging te voorschijn treden; — gelijk het ook nooit de sympathie kan verwerven van fanatieke godsdienstijveraren.

(N. Aert. Cl.)

Betreffende de beraadslagingen ter laatste vergadering van den Gemeenteraad ontleenen wij het volgende aan het verslag van de *Amsterdamsche Courant*:

De Voorzitter berigt de ontvangst van het adres van Regenten der Beide Gasthuizen, houdende verzoek om ontslag uit deze hunne betrekking, met 31 December e. k.

De Voorzitter stelt voor, op grond dat de beweegreden tot het besluit der adressanten ligt in de door den raad vastgestelde verordening op de Geneeskundige Armverzor- ging, waarbij aan de plaatselijke commissie van genees- kundig toezicht ook het toezigt over de gasthuizen wordt opgedragen, het gevraagde ontslag op de meest eervolle wijze en onder dankbetuiging voor de door heeren regenten belangeloos bewezen gewichtige diensten te ver- leenen.

Op eene vraag des heeren Koenen of ook de dames regentessen haar ontslag hebben verzocht, antwoordt de Voorzitter, dat hiervan bij Burg. en Weth. nog niets bekend is.

De heer Backer zegt dat het besluit van heeren regen- ten hem leed doet, doch niet verwondert. Hij noemt dit besluit een der eerste ongelukkige gevolgen van het ge- nomen raadsbesluit, waardoor een *imperium in imperio* is in het aanzijn geroepen. Spr. vrees dat van dezen on- dergelijke maatregelen, schoon in theorie doch onuitvoer- baar in de praktijk, voor B. W. nog veel meer zwaarig-

heden zullen ontstaan. Hij kon bij de behandeling van bedoelde verordening zijne stem daartegen niet verheffen, maar hij ongelukkiglijk in de vergadering niet tegenwoordig kon zijn.

De Voorzitter doet den vorigen spreker opmerken, dat het raadsbesluit genomen is en derhalve niet worden uitgevoerd.

De heer Koenen geeft aan B. W. in overweging of het niet wenschelijk is, alvorens tot de benoeming van nieuwe regenten over te gaan, te onderzoeken of de benoeming van een raad van administratie over de gasthuizen niet de voorkeur verdient; — waarop de Voorzitter antwoordt dat vooral het ontslag moet zijn verleend, alvorens eens andere regeling als de vorige spr. bedoelt, kan worden in overweging genomen.

Na deze discussie wordt overeenkomstig 's voorzitters voorstel besloten, zonder hoofdelijke omwag, verzoekende echter de heer Momma aantekening in de notulen, dat hij wenschte beschouwd te worden buiten stemming te zijn gebleven (art. 46 gemeentewet.)

In verband met wat ten aanzien van de te hervatten vredes-onderhandelingen dezer dagen beweerd wordt, is dezenwaardig wat een doorgaans goed onderrigt korrespondent uit Weenen aan *Deutschland* schrijft. Hij deelt het volgende mede:

„Er wordt eene vredes-bemiddeling op touw gezet, waarvan, als ik goed onderrigt ben, bepaalde voorstellen van Rusland ten grondslag liggen, en die het gevolg is van de veelvuldige onderhandelingen in den laatsten tijd tusschen Rusland en Pruisen gevoerd. Het geldt om Oostenrijk tot het optreden als bemiddelaar te bewegen, en daarom is door het berlijnsche kabinet aan dat van Weenen medegedeeld, dat Rusland bereid is den vrede voor uitgebreide concessien te koop. Deze mededeeling ging van de vraag vergezeld of Oostenrijk geneigd zou zijn om, in overeenstemming met Pruisen, de voorspraak der vredesvoorwaarden bij de westersche mogendheden te wettigen. Daar de laatsten zich echter herhaaldelijk tegen de inneming van Pruisen verklaard hebben, omdat Pruisen tot nu toe zich te ver van de onderwerpelijke aangelegenheid verwijderd heeft gehouden, om eenig regt op een beslissende stem in het bijleggen der geschillen te kunnen doen gelden, zoo heeft graaf Coloredo bevel uitgevaardigd om (na inwinning der berichten van de beide pruisische gezanten te Londen, en te Parijs, omtrent de heerschende meening) te Parijs de daadzaak bekend te maken, dat Rusland tot nieuwe vredes-onderhandelingen geneigd is, en tevens te vernemen, welke tegenwerpingen tegen een deelname van Pruisen aan de bemiddelings-taak gemaakt worden, daar Oostenrijk Pruisen's medebewerking aan het tot stand brengen van den vrede leigendij wensch en aanbeveelt.

De kommissie van den oostenrijkschen gezant, graaf Colbando, bij het hof der Tuilleries, om een meerder toeadering tot Pruisen te doen geboren worden, schijnen ten volle gelukt te zijn, daar de baron Bourquency, die morgen of overmorgen van Parijs naar Weenen zal afreizen, Berlijn zal aandoen, om aangaande de natuur en den omvang van de door Rusland voorgespiegelde concessien, door den pruisischen minister van Buitenlandse Zaken te worden ingelicht.

Gisteren namiddag (1 Nov.) ten 5 ure ontstond er in een huis op de Keizersgracht bij de Weesperstraat, tegenover het gebouw van barmhartigheid, eene gas-ontploffing, zoo hevig, dat de vensterramen uit hunne kozijnen vlogen en in de gracht stortten. De uitslaande vlam was echter, ten gevolge van de binnengestroomde lucht, alleen die van het opengehoopte gas in de ruimte tusschen twee boven elkander gelegen vertrekken. De slag dien de ontploffing te weeg bragt, was verschrikkelijk en werd op een grooten afstand gehoord. Hoewel het per seel enige schade heeft geleden, heeft echter gelukkig niemand der in of buiten het gebouw zich bevindende personen eenig letsel bekomen. De ter hulp aangekomte brandspuiten behoeften niet in werking te worden gebracht. Men vernieemt, dat het zoeken met een brandenden lucifer naar een lek in de gaspijp de oorzaak van het ongeval is geweest. (Amst. Ct.)

Men schrijft ons uit Eindhoven, 1 November: De officier van Justitie bij de arrond. rechtbank alhier heeft hooger beroep aangeeteekend in de zaak contra den veldw. heer A. van Moersel cum suis. (N. B.)

Naar wij vernemen, zegt de *Arch. Cour.* is dezer dagen op en overeenkomstig het voorstel van den fungerenden procureur-generaal in de provincie Gelderland, door Z. E. den minister van Justitie bepaald in welke gemeenten de provincie openbare godsdienst-oefeningen (processien) mogen gehouden worden.

De nieuwe bepalingen voor het telegrafisch verkeer binnen het gebied der deutsch-oostenrijksche telegraaf-vereeniging, vastgesteld bij besluit van den 31en Okt. 1855, zijn mede op het verkeer met Rusland toepasselijk, en treden in werking op den 1en November 1855.

Onting zijn te Debitzin in Hongarije, te Marienwerder in West-Pruissen en te Pillnitz in Saksen telegraafkantoren geopend; dit laatste echter alleen gedurende het verblijf van het koninklijk gezin aldaar.

Aan het telegraafkantoor te Gaspich is een beperkt dienstrijd ingevoerd, overeenkomstig de bepaling van het derde naverdrag der deutsch-oostenrijksche telegraaf-vereeniging, welke is medegedeeld in art. 1 der aankondiging van den 30en Augustus jl. Daarentegen is het kantoor te Zalesczyk gesloten.

In Groot-Brittannië zijn telegraafkantoren te Ashton-under-Lyne, Hartford, Hereford, Newport, Thrapstone en Wishau, terwijl die te Bescot-Junction, Hurst-Castle en Wellington (Somerset) voor de dienst zijn gesloten.

Aan het telegraafkantoor te Giurgevo is eene voortdurende nachtdienst ingevoerd.

In Zweden zijn telegraafkantoren geopend te Calmar, Carlscrona, Christiaanstad, Doederhalswik, Lindkoeping, Nykoeping, Soederboeping en Westerwik.

In Noorwegen zijn telegraafkantoren geopend te Krageroe, Mandal, en Resoer. De verzendingkosten naar deze plaatsen zijn gelijk aan die welke bij de aankondiging van den 19en September jl. voor alle noorweegsche kantoren zijn aangegeven.

Te Fakschan in Moldavië is een telegraafkantoor geopend. Voor de verzending van een enkel bericht daarheen wordt aan alle nederlandsche kantoren 13,20 gulden betaald.

Krachtens het slot van art. 7 van 's Konings besluit van 31 Julij 1841, is den 30en Oktober aan den heer J. Verschure, onder de firma van Jacobus Verschure en Comp., te Waalwijk, een uitsel van zes maanden bewilligd tot het in werking brengen der stoombootdienst van het Capelsche veer op Rotterdam, en omgekeerd, en tusschenplaatsen, waarvoor hem den 7en Mei 1855 vergoeding werd verleend, welk uitsel gerekend wordt in te gaan met den 7en November 1855.

Z. M. heeft goedgevonden tot burgem. der gemeente Oldenhove te benoemen Mr. E. J. Huber.

Binnen de gemeente Amsterdam hebben gedurende de maand Oktober plaats gehad 666 geboorten, 32 levensloos, aangegeven, 1095 sterfgevallen, 127 huwelijken, 3 echtscheidingen; totaal sedert 1° Jan., geboorten 6733, levensloos aangegeven 439, sterfgevallen 8101, huwelijken 1506, echtscheidingen 19.

's GRAVENHAGE, 2 Nov. Z. Exc. de heer Dohlhoff, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer van Oostenrijk bij het Nederlandsche Hof, is van zijne reis in deze residentie teruggekeerd.

De kommissie uit de 's Gravenhaagsche boekhandelaars-vereeniging, belast met het houden eener verloting, ten voordeele van het op te rigten standbeeld voor Laurens Janszoon Koster, heeft bekend gemaakt, dat, gedurende deze week, met Zondag, den 4 November ingesloten, de tentoonstelling van de ingezonden voorwerpen nog blijft opengesteld en wel kosteloos op vertoon van een lot of een toegangsbillet, ten huize van den heer Nijhoff, in de Raamstraat alhier. Na dien tijd zal deze tentoonstelling worden gesloten, terwijl de dag der verloting nader zal worden aangekondigd. De prijs der loten is f 1.

Den 26 Okt. II. werd voor raden-kommissarissen uit den Hoogen Raad, de heeren Modderman en Crans, behandeld het verzoek om surséance van betaling, gedaan door de heeren Hofkes en Zoon te Almelo. Blijkens de op de griffie gedeponeerde stukken, bedraagt het actief f 1.268.639.091 en het passief f 1.161.910.76, ten name van 106 krediteuren. Voor de heeren Hofkes verscheen met den procureur François, de advocaat Mr. G. M. van der Linden, welke laatste tevens als gemachtigde voor vijf en vijftig krediteuren compareerde; voor één krediteur uit Rotterdam verscheen Mr. P. L. F. Blussé en de procureur Kraijenhoff; verder was tegenwoordig de sekretaris van de Nederlandsche Handelsmaatschappij, welke de grootste krediteur is, enz.

Met groote belangstelling wordt de beslissing van den Hoogen Raad in deze voor Overijssel zoo hoogst gewichtige zaak te gemoet gezien.

3 November. Ten vervolge op het betrekkelijk het bij den Hoogen Raad ingediende verzoek om surséance van betaling door de heeren Hofkes en Co, en Hofkes en Zoon te Almelo, kunnen wij thans melden, dat Donderdag jk. die surséance werkelijk is verleend.

MEDEMBLIK, 21 Okt. Op onze kaasmarkt van heden waren aangebragt 35 stapels. De handel was niet vlug, ofschoon als hoogste prijs nog besteed werd f 30½ de 50 Ned. B.

ZUTPHEN, 1 Nov. De derde alhier gehouden najaarsveemarkt was zeer belangrijk. De prijzen waren aanmerkelijk gedaald; voor goed vee betaalde men van 45 tot 50 cents het Ned. pond. (H.)

BREDA, 1 Nov. Gisteren avond reeds vrij laat, is door twee marechaussées op heeter daad betrapt, de persoon P. I. van G., in dienst als stoker bij den spoorweg, op diefstal van cokes, berustende in eene schuur nabij het station. De direktie van den spoorweg had reeds eenigen tijd het vermoeden, dat die brandstoffen werden ontvreemd, dewijl het herhaaldelijk is gebeurd dat men geene genoegzame brandstoffen op weg kon medegeven, waardoor oponthoud ontstond en de reizigers zelfs verplicht zijn geweest, de treinen 25 minuten ver te moeten trekken en duwen, hetgeen dan ook aanleiding tot billijke klagen gegeven heeft. (H.)

TILBURG, 1 Nov. Gisteren werd alhier aanbesteed het leveren van brood voor het garnizoen. Het werd aan genomen voor 8⁰⁰/₁₀₀ cent per Ned. B., zijnde ongeveer 2 cent per pond hooger dan verleden jaar.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad* LONDEN, 3 Nov. De *Gazette* bevat een besluit, houdende verbod van uitvoer naar alle vreemde landen van salpeter, salpeterzure soda, chloor-zwavel en chloorpotasch.

PETERSBURG, 1 Nov. Van den 25sten Oktober werd gemeld, dat al de linesschepen van de vijandelijke vloot bij Kinburn zeewaarts waren gestevend.

DANTZIG, 3 Nov. De *Lightning*, welke Nargang, 27sten heeft verlaten, en de Geyzer, welke van den 30sten is vertrokken, zijn hier aangekomen. Een geene belangrijke berichten daarmede aangebragt. Het van de vloot zal in de volgende week naar Kiel vertrekken. De *Lightning* zal hier blijven, om dépêches af te wachten.

BUITENLANDSCHE BERIGTE

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 November. De dagbladen van Konstapopel tot 22 Oktober zijn door de *Simaïs* te Marsaangebragt. Zij behelzen reeds bekende bijzonderheden van de expeditie tegen Kinburn.

Ook uit de Krim wordt niets nieuws gemeld; de berichten zijn van 17 Oktober. Eenige nieuwe batterijen zijn opgericht om het vuur der Russen uit de noorderforten en van de Tchernaya te beantwoorden; de Pienische divisie en de engelsche en fransche kavallerie te Baidar teruggetrokken.

Het gerucht dat de generaal *Barclay de Tolly* het vergevorderde jaargetijde den voorgenomen veldtog het binnenste van de Krim zouden opgeven, wordt langer hoe waarschijnlijker. Het leger zou de vier kwartieren betrekken en zich enkel onledig houden de Russen uit de noorderforten te verdrijven; schijnt tot dat einde ver dragende stukken te zullen bruiken; eerst tegen het voorjaar zou men beproeven Gortschakoff het schiereiland te doen ontruimen.

De dépêches over de operatiën die van Eupatorië gaan, toonen aan dat men tot dusverre slechts verwinningen op groote schaal op het oog heeft gehad, berigt uit St.-Petersburg, dato 31 Oktober, meldt, verkenningen opgehouden en alle troepen naar Eupatorië teruggetrokken zijn.

Een berigt in den *Moniteur de l'armée* meldt de aanhoudende regens de operatiën, die men Krim tegen de Russen op het oog had, belet.

Dagelijks worden te Toulon en Marseille tielingescheept; den 29 is uit laatstgenoemde stad neraal Chasseloup Laubat met zijn staf, en 200 naar de Krim vertrokken.

De tijdingen uit Kinburn loopen tot 23 Oktober ekaaters bleven in hunne stellingen, terwijl lichtgen peilingen aan den mond van den Bug en de per bewerkstelligden.

Ook van het oorlogstooneel in Azië valt niets te melden; uit het officieel rapport door de regering openbaar gemaakt, blijkt dat de bezetting Kars, na den aanval van 29 September, 6486 lijken begraven heeft. Het garnizoen, door de Russen beschut, heeft slechts 600 man verloren; tallen, het eerste vooral, zouden hoogst onwars voorkomen, als men de geoefendheid der turkijleristen en tirailleurs niet in het oog hield, en stormkolonnen der Russen een ineengedrongen hun gescht aanboden.

De hoop op vredes-onderhandelingen, door wezigheid van verscheidene deutsche diplomaten uitgelokt, schijnt zich niet te verwezenlijken. Men die aanwezigheid nu weder aan de grieksche zaak. Dit moge waar zijn wat den heer von Wendland, de gezant, betreft, daar er, zoo als men weet, betrekkingen tusschen Koning Otto en den Koning Beieren bestaan, maar kan toch mogelijk deur hebben op de diplomaten der andere deutsche Staten.

De moeilijkheden tusschen het ottomaansche en de kommissie der leening ontstaan, zijn niet heel verreffend als vroegere berichten deden voorke de kwestie of de controle zich alleen over de ge-

of de te maken uitgaven, dan wel over beiden zal uit-
rekken, is nog hangende. Zoo deze zaak niet spoedig
geschikt wordt, is het te vreezen dat er een ministeri-
ele crisis uit ontstaan zal.

Men heeft gewild dat de tentoonstelling de ge-
heele maand November zou geopend blijven; de kom-
missie heeft hiertegen bezwaren ingebracht, die van zulk
een overwegenden aard schijnen te zijn, dat de Keizer
de sluiting op den eerstbepaalden datum gehandhaafd heeft.

De Koning van Sardinië wordt den 25sten te Pa-
rijs verwacht.

De generaal Camrobert is den 30 Oktober, verge-
zeld door den zweedschen admiraal Virgin, te Stockholm
aangekomen.

De *Ami de la Religion* berigt dat de door zijn
geschrift tegen het dogma der Onbevleete Ontvangenis
bekend geworden abt Laborde, vóór zijn dood zijne
dwaling hebbende afgezworen, met de Kerk verzoend,
en voorzien van Hare genademiddelen, het tijdelijke
voor het eenwige verwisseld heeft.

Men schrijft uit Torijn dat de politie den priester
Ginella te Stabio eene boete heeft opgelegd van fr. 100,
wyl hij op de hem gedane dagvaardiging niet versche-
nen is. Nu bedreigt men hem met een boete van fr. 1000,
als hij nogmaals niet verschijnt. Men wil den vader van
dien pastoor tot de betaling dier boete dwingen, ondanks
de tegenwerping van den ouden man, dat hij voor de
handelingen zijns zoons niet kan instaan; iets waarvoor
de regering geene ooren heeft.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Nov. De uitgewekenen zijn naar Gaer-
ney vertrokken, waar dezelfde normandische en van de
engelsche geheel verschillende wetten als te Jersey in
vrij zijn. Het gerucht dat de regering een afdoenden
maatregel tegen al de politieke uitgewekenen nemen zal
schijnt zich te bevestigen.

Het transportschip *Queen Victoria* zal houten hui-
zen innemen voor het leger in de Krim. De *Sans pa-
reil*, die gisteren van de Middellandsche Zee is terugge-
komen, heeft bevel ontvangen zich weer gereed te maken
tot vertrek.

Ten Alexandria in Noord Amerika is, blijkens de dag-
bladen van New Orleans, onlangs, — wie zoude het schier
kunnen gelooven — een knaap van 10 jaren, krachtens
regterlijke uitspraak, op een schavot met den strop ter
dood gebracht. Het was een van de geestelijken
J. J. ...

De *New-York-Herald* behelst, dat de Amer. brik
William Penn, die in der tijd is afgehuurd om de man-
schappen van het in de chineesche wateren verongelukte
fregat *Divina*, behouden naar een der russische bezit-
tingen te brengen, op eene bank in de rivier Amoor is
vergaan, op tien mijlen afstands van de ankerplaats van
het russische eskader, dat aan de vervolgingen van de
geallieerde vloot is ontsnapt en Petropawlski had weten
te ontkomen. De manschappen van eerstgemeld eskader
zijn er echter in geslaagd, om 180 der schipbreukelingen
te redden.

Na dit tweede ongeval heeft de russische admiraal aan
den kapitein van den *William Penn* eene korvet afge-
staan, om daarin de manschappen naar San-Francisco
te brengen.

Verder verneemt men uit Amerika, dat de Vereenig-
de Staten reeds eene voldoende zeemacht naar Japan heb-
ben gezonden, ten einde den eisch hunner agenten te
ondersteunen, om zich aldaar op te houden, hetwelk
hij beweren, dat ingevolge het traktaat met Japan hun
toestaan moet worden; maar dat, zoo als men weet,
hij door den gouverneur van Simoda geweigerd is, zoo
dat eenigen hunner dan ook genoodzaakt zijn geweest
zich weer in te schepen.

Het eigenlijke geschil moet gezocht worden in de ver-
schillende opvatting van het traktaat. Daarin wordt na-
melijk gezegd, dat de Amerikanen, ingeval van schip-
brek of anderen nood, zich *tijdelijk* in Japan mogen
ophouden. Onder dit *tijdelijk* willen de Japannezen niets
anders verstaan hebben dan: zooveel tijd als noodig is,
om de schipbreukelingen van leeftocht als anderszins te
voorzien, terwijl de Amerikaansche regering beweert,
dat dit woord geene bepaling van tijd inhoudt.

Een dagblad der Vereenigde Staten meldt, dat
het kabinet van Washington aan zijn vertegenwoordiger
te Tokio belangrijke instructies gezonden heeft,
de kwestie van de Sondol-regten betreffende. Deze in-
structies zouden den amerikaanschen gezant magtigen,
om met het deensche gouvernement onderhandelingen
over de eind-regeling dezer zaak aan te knopen. Aldus
zou de kwestie, die van de laatste aard scheen te zullen
worden, in den normalen toestand terugkeeren.

DUITSCHLAND.

BERLIN, 1 Nov. De *Fr. Ztg.* behelst over den in-
val der Montenegrijnen op het oostenrijksch gebied het

volgende. Sedert den verloop van winter twierven nog steeds
gewapende turkse bendes rond in pleegden, als naar
gewoonte, gruweldaden jegens de arme Christenen. De
Montenegrijnen daarvan kennis hebbende verkregen, zoo
vereenigden eenige hunner zich, doorkruisten de Herzego-
wina en beroofden de Turken van verscheidene ossen en
schapen. Dat vee behoorde gedeeltelijk aan eenigen der
bewoners van de kreitz Ragusa. Van de zijde der monte-
negrijnsche regering werden nu de strengste maatregelen
genomen en bevelen uitgevaardigd, opdat al het
geroofde vee teruggegeven en de dieven voor het geregt ge-
voerd zouden worden.

BERLIJN, 1 Nov. Ten aanzien der deelaeming van
protestantsche geestelijken aan de vrijmetselaarsorde (den
katholieken geestelijken en leeken is dit door de Kerk
strengelijk verboden) schrijft het *C. B.* dat in Pommeren
51 geestelijken en eenige diakens, onder anderen de
heer von Thadden-Triegloff, de heer von Dewitz enz.,
het volgende schrijven aan het konsistorie te Stettin heb-
ben gezonden: »De ondergetekenden enz. voelen zich
gedrongen — overeenstemmende met de vaak krachtige en
opregte betuiging van gelijkgezinde ambtsbroeders tegen
de deelneming van evangelische predikanten aan de vrij-
metselaarsorde, en zelve innig overtuigd dat het niet
strookt met het ambt van een evangelischen geestelijke,
lid dier orde te zijn — tot het het Hoogw. konsistorie
dit verzoek te rigten. Het hooge kerkbestuur gelieve,
als een daad van vaderlijk en kerkelijk gezag, tot de
provinciale kerk eene vermaning en waarschuwing te rigten,
waarbij de tegenstrijdigheid wordt voor oogen gehouden,
welke er bestaat tusschen het wezen dier orde en het
geestelijk ambt en de geloofsbelijdenis onzer Kerk, en
dat alle deelneming aan dis orde, ten minste voor het
vervolg, den geestelijken verboden worde." Bovendien
zijn verklaringen gedaan in dienzelfden zin door den
prezident van de westfaalsche provinciale Synode, Dr.
Albert te Gerelsberg en door 18 geestelijken dier Synode.

Men schrijft uit Salzburg dat te Aigen, in de na-
bijheid der stad, de kon. prussische regeringsraad, de
heer Wilh. Bolk uit Erfurt en zijne echtgenoot den 18en,
onder een toevloed van godvruchtige geloovigen, plegtig
de katholieke geloofsbelijdenis hebben afgelegd. De heer
Volk is een vriend van den alhier als professor werk-
zamen dr. Phillips.

De *Neue Preussische Zeitung* van 30 Oktober zegt
het volgende:

»Wij kunnen met zekerheid melden, dat de geallieer-
de mogendheden nimmer, zelfs niet na de inneming van
Sebastopol, te kennen hebben gegeven dat zij zich niet
meer door de vier artikelen gebonden achten. Integendeel
verklaart het fransche gouvernement op dit oogenblik te
Weenen, dat het geneigd is met Rusland te onderhande-
len, en de vier punten als basis aan te nemen, er ech-
ter bijvoegende dat, zoo vóór het aanstaande voorjaar de
vrede niet gesloten was, alsdan de militaire operatiën
met dubbelen nadruk voortgezet zouden worden.»

Men schrijft uit Baden, dat men thans ten aan-
zien van het kerkelijk konflikt meer hoop op eene spoedige
schikking heeft. Althans de hangende processen en de
vervolgingen tegen verscheidene geestelijken zijn geschorst.
Bovendien verblijdt men zich in de toenadering en te-
gemoetkoming, welke ten aanzien der geestelijken, van
wege de hooge besturen des lands plaats heeft in velerlei
gevallen, onder anderen betreffende het toelaten van
vreedme kath. geestelijken in het groothertogdom als an-
derzins.

Men verwacht dan ook een spoedige opheffing van het
aantijdschappelijk konflikt en de toelating der buiten-
katholieke bladen.

Men schrijft uit Zweden, dat de strijd tusschen
de opregt Lutherschen en Doopsgezinden ernstig scherp
te zullen worden. Dinsdag, 22 Oktober, had Dr. Tho-
mander, pastoor en domproost te Gothenburg, de aan-
hangers van de leer der Doopsgezinden te Stockholm tot
een godsdienstige redetwist in de zoogenoemde engelsche
kerk genoodigd, waar hij, alsmede de ijverigste luthersche
geestelijken der stad in tamelijk groot getal aanwezig wa-
ren. De laatsten beproefden al de noodige bewijzen te
leveren ter verdediging van den kinderdoop. Aan welke
zijde de overwinning is gebleven, wordt door de
dagbladen, welke van die gebeurtenis spreken, niet
gezegd. »De levendige discussie,» zegt het *Af-
tonblad*, »waarvan wij hebben getracht eene schets te
leveren, is daarom niet belangrijk, wyl er eenige hoop
zou bestaan, om de van de Staatskerk afgevallenen weder
er in terug te brengen; maar men heeft, door eene vrije
diskussie, het middel gegeven, de kwestie op haar eigen-
lijk gebied terug te brengen, namelijk op het gebied der
overtuiging en niet op dat van een krimineel proces.»

Vóór ongeveer zes jaren werd een zekere matroos Nils-
son veroordeeld tot verbanning, wyl hij den kinderdoop
verwierp; thans treden de verdedigers van het *baptismus*
openbaar op en maken dagelijks prozelieten. Men laat
hen en hunne prozelieten gerust. Men ziet dat Zweden
ook op den weg des vooruitgangs is.

STADENFEWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 November.

ONDERTROUWD (1 Nov.): J. Kemper met J. M. Waterloo.
J. H. v. Gebing met J. M. van Muyden. — Mr. D. J. C. van
Lennep met A. C. Willet. — M. Rijniers met W. A. Soetens.
GETROUWD (1 Nov.): F. W. Schlömann met H. R. van
Hesselt. — H. A. Schaap J. Hzn. met C. C. Lemmens, van
Steenbergen in N.-Brabant. — J. G. Thieme met C. G. de Bar-
banson. — D. Bark met H. H. W. Clement. — L. van Nifte-
rik, Pr. wed. met G. de Cock.

BEVAILEN (31 Okt.): A. S. E. Uyt den Bogaard, geb.
Vorstman, Z.

OVERLEDEN (28 Okt.): P. J. Claasen, 7 m. — A. L. Bostijn,
wed. J. H. Wagenaar, 64 j. — (30 Okt.): W. Stap, 23 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	2 NOV. 4 1/2 u. gebl.	3 NOV. 4 u. gebl.
Nedert., Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	61 1/2	61 1/2
Dito Dito	73 1/2	73 1/2
Dito Dito	91 1/2	91 1/2
Q. L. Leening 1844	4	4
Amortis. Syndik.	88 1/2	88 1/2
Handel-Maatschappij	123	123
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2	4 1/2
Holl. Spoorw.-M.	4 1/2	4 1/2
Obligatiën	4 1/2	4 1/2
Maatschappij van Weld.	4	4
Aand. Ned. Bank	126 1/2	126 1/2
België	2 1/2	2 1/2
Dito bij Rothschild	50	50
Frankrijk, Obligatiën	3	3
Spanje, Onbep. Stukken	1 1/2	1 1/2
Dito	37 1/2	37 1/2
Dito Binnenl. a 6/m.	31 1/2	31 1/2
Coupon-Bewijzen	4 1/2	4 1/2
Amortisable Schuld	5 1/2	5 1/2
Portugal, te Londen	39 1/2	39 1/2
Dito Uitgestelde	39 1/2	39 1/2
Russl. bij Hope 1798 en 1816	101 1/2	101 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	100	100
Cert. bij dito 1831 en 1833	85 1/2	85 1/2
Dito	74 1/2	74 1/2
Dito bij Hope	4	4
Dito bij Stieglitz en Co.	4	4
Dito bij id. 5de Serie	4	4
Certifikaten te Hamburg	5	5
Inschrijving in Assignat.	6	6
Certifikaten van dito	57	57
Polen, Certifikaten	67 1/2	67 1/2
Dito Aand. met Lot. fl. 500	62 1/2	62 1/2
Oostenrijk, Metalliek	62 1/2	62 1/2
Dito Nationale	65 1/2	65 1/2
Dito Nieuwe 1847	31 1/2	31 1/2
Dito 1851 en 1852	31 1/2	31 1/2
Dito Nieuwe	72 1/2	72 1/2
Dito 1854	72 1/2	72 1/2
Ween. Bank bij Gollen C. S.	4	4
Dito	4	4
Aand. met Loting fl. 250	193 1/2	193 1/2
Nieuwe dito 1854	1	1
Pruss. Aand. 1854	101 1/2	101 1/2
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	1	1
Dito Orig.	1	1
Napels, Cert. Lam. en Bouwer	18 1/2	18 1/2
Sardinië	18 1/2	18 1/2
Denemarken, Leen. te Lond.	17 1/2	17 1/2
Louisiana bij Hope	17 1/2	17 1/2
Braziliën	17 1/2	17 1/2
Dito 1848	17 1/2	17 1/2
Mexiko	17 1/2	17 1/2
Dito Onbepaalde	17 1/2	17 1/2
Panama	17 1/2	17 1/2
Grenada, a 100	17 1/2	17 1/2
Dito Uitgestelde	17 1/2	17 1/2
Equador, a 100	17 1/2	17 1/2
Venezuela, a 100	17 1/2	17 1/2
Dito Uitgestelde	17 1/2	17 1/2
Grieken, te Londen	17 1/2	17 1/2
Grenada onb. 17 1/2, 3 pCt. Stieglitz 79 1/2, 80 1/2		

De vrij tevendige handel waren, zowel binnenl. als buitenl.
fondsen prijshoudend.

Koers van het Geld: 100 pCt. Prokurgatie 4 1/2 pCt.
Diskont: 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2 1/2 m. / 55 1/2	Livorno	2 1/2 m. / 38 1/2
Bordeaux	2 1/2 m. / 55 1/2	Napels	2 1/2 m. / 86
Madrid	2 1/2 m. / 55 1/2	Petersburg	1.66 1/2
Calix	2 1/2 m. / 55 1/2	Weenen	6 m. / 30 1/2
Seville	2 1/2 m. / 55 1/2	Augsburg	35 1/2
Bilbao	2 1/2 m. / 55 1/2	Frankfort	98 1/2
Lissabon	2 1/2 m. / 55 1/2	Hamburg	34 1/2
Porto	2 1/2 m. / 55 1/2	Londen	2 1/2 m. / 11.65
Genua	2 1/2 m. / 55 1/2	Rotterdam	11.80

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Nov. Belg. leen, 3 1/2 pCt. 53 1/2; Obligatiën
a pCt. — id. 4 1/2 pCt. 98 1/2; Spanje 1 1/2 pCt. 78 1/2; Binnenl. 3 pCt.
32 1/2; Romeinen 5 pCt. — Oostenrijk Metalliek 5 pCt. 68.
PARIS, 2 Nov. Fransche 4 1/2 pCt. 90 1/2; 5 pCt. 64.30;
3 pCt. Spanje 32 1/2; id. 1 1/2 pCt. —; 4 1/2 pCt. Met. —; Rom. Leen. 63.

Te Amsterdam bij C. L. van LINDENHUYSEN, Drukker en Uitg.